

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A Digital Learning Platform for Generation Z: Passport to IFRS®

UMS® 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Funded by the Erasmus+ Program of the European Union. However, European Commission and Turkish National Agency cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

© Copyright 2021, Istanbul University

ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI- UMS® 36 VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Giriş

Finansal tablo kalemlerinin gerçeğe uygun bir şekilde sunulması, bu tablolardan faydalanarak karar verecek olan finansal tablo kullanıcılarına ilgili bilgilerin sağlanmasına katkıda bulunur.

Bu amaçla, işletmelerin varlıklarında meydana gelen herhangi bir değer düşüklüğünü muhasebeleştirmeleri gerekir. Varlıklarda değer düşüklüğü yönetimin gelecek dönemler için en iyi ilerleme konusunda muhakemede bulunmasını gerektirir ve bu süreç işletmenin gelecek dönemde varlıklarından elde etmeyi beklediği değeri doğru bir şekilde yansıtması gereken tahminlere dayanır. Bu sürecin sonunda, işletmelerin finansal tablolarına zararların yansıtılması gerekebilir ancak yönetim bunları zamanında muhasebeleştirmeme eğiliminde olabilir. Bu durumda, raporlanan bilgiler önyargılıdır (hatalardan arınmış değildir), tarafsız değildir (varlıkların değerini olduğundan fazla tahmin eder) ve ilgili bir olguyu (işletmenin varlıklarından elde etmesi beklenen faydaların daha önceden tahmin edilen kadar yüksek olmadığı gerçeği) gerçeğe uygun bir şekilde temsil etmez.

Bu örnek olay çalışması, koşullar gerektirdiğinde varlıklar için gerekli değer düşüklüğü testlerini doğru bir şekilde gerçekleştirmenin ve bu tür testlerin sonuçlarını işletmelerin finansal tablolarında doğru bir şekilde raporlamanın önemini vurgulamak için tasarlanmıştır.

Örnek Olay Hakkında Bilgi

Küçük çocuklar için oyuncaklar üreten küçük, halka açık bir kuruluş olan Brown Toy LTD. ŞTİ.' nin muhasebe departmanında çalışan bir yardımcı muhasebecisiniz. Yönetim, son ekonomik krizin işletmenin mali tabloları üzerindeki etkisinden endişe duymaktadır.

Brown Toy LTD. ŞTİ., ahşap oyuncaklar ve plastik oyuncaklar olmak üzere iki tür oyuncak üretmektedir. İşletme, her biri bir departman olarak kurulan, iki tür oyuncak etrafında organize edilmiştir. İşletmenin kurucusu Bay Brown, işine 30 yıl önce çocuklarından aldığı ilhamla, ahşap oyuncaklar üreterek başlamıştır. Birkaç yıl sonra şirket, plastik oyuncaklar üreten, başka bir küçük üretici işletmeyi satın alarak büyümüştür.

20X1 mali yılının sonu hızla yaklaşmaktadır (şu anda 20X1 Aralık ayının sonundayız) ve yönetim, işletmenin yerleşik olduğu ülke olan Happyland'ı etkileyen son ekonomik krizin sonuçları konusunda endişelidir. Oyuncaklara olan talep aniden azalmıştır ve ilerleyen yıllarda da önceki beklentilerden daha da fazla düşeceği tahmin edilmektedir.

Bu olayların işletme tarafından 20X1 yılı için hazırlanan finansal tablolar üzerindeki sonuçlarını tartışmak üzere yakında bir yönetim toplantısı yapılacaktır. 20X1 yılı finansal tabloları için kullanılacak ön verilerden aşağıdaki bilgileri almış bulunmaktasınız.

Varlıklar	Tahta oyuncak departmanı (defter değeri, PB)	Plastik oyuncak departmanı (defter değeri, PB)	Toplam
Üretim halftı	55.000	35.000	90.000
Diğer maddi duran varlıklar	15.000	15.000	30.000
Şerefiye		20.000	20.000
Binalar			20.000

Toplam	70.000	70.000	160.000
--------	--------	--------	---------

İki üretim hattı için bütçelenen veriler aşağıdaki gibidir:

Bütçelenmiş veri	Tahta oyuncak departmanı	Plastik oyuncak departmanı
Gelecek yıllar için, 20X0'da tahmin edilmiş yıllık satış	20.000 birim	12.000 birim
Gelecek yıllar için, 20X1'de tahmin edilmiş yıllık satış	17.000 birim	10.000 birim
Gelecek 5 yıl için iskonto edilmiş nakit akışı	65.340 PB	64.000 PB

Departmanlar bir bütün olarak satılırsa, satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değeri ahşap oyuncaklar bölümü için 68.000 PB ve plastik oyuncaklar bölümü için 70.000 PB olacaktır.

Brown Toy LTD. STİ. genel müdürü, pazardaki düşüşün işletmenin varlıklarının ölçümünü olumsuz etkileyebileceğinden ve zararların raporlanması gerekebileceğinden endişe duymaktadır. Ancak plastik oyuncaklar bölümünün yöneticisi, bu bölümün, varlıkların defter değerine eşit bir değerden satılabileceğinden, bölümünün etkilenmediğini ve değer düşüklüğü testi yapılmaması gerektiğini düşünmektedir.

Tartışma Soruları

Sizden, yönetim için aşağıdaki konuları ele alan bir rapor hazırlamanız istenmiştir:

1. Değer düşüklüğü testi yapılması gerekli midir, gerekiyorsa, hangi departman için yapılmalıdır?
2. Değer düşüklüğü testinin sonuçları nelerdir ve 20X1 yılına ait finansal tablolarda hangi değerlerin raporlanması gerekir?

ÖRNEK OLAYIN ÇÖZÜMÜ- UMS 36 VARLIKLARDA DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ

Brown Toy LTD. ŞTİ. Yönetimi'ne

Hazırlayan: Yardımcı Muhasebeci

Konu: Ekonomik krizin işletme varlıklarının değeri üzerindeki etkisi

1. İşletmenin varlıkları için değer düşüklüğü testi yapılmasının gerekip gerekmediğini değerlendirdim. Değer düşüklüğü testi, varlıkların değerinin bir kısmını kaybedip kaybetmediğini ve muhasebeleştirilmesi gereken zararların olup olmadığını gösterir.

Değer düşüklüğü testi yapılması gereklidir:

- a) Ahşap oyuncak departmanı için: varlıklarının değerinin düşmüş olabileceğine dair dışsal göstergeler bulunmaktadır (satışların 20.000 birimden 17.000 birime düşeceği öngörülmektedir.).
- b) Plastik oyuncak departmanı için: bu departmana şerefiye dağıtılmıştır bu nedenle yıllık olarak değer düşüklüğü testi yapılmalıdır.

Bu nedenle, değer düşüklüğü testinin her iki departman için, departman seviyesinde (bağımsız nakit üreten birimler olarak) yapılması gerekir.

2. Değer düşüklüğü testinin yapılabilmesi için öncelikle binanın (şirket varlığı) değeri iki departmana dağıtılmalıdır. İki departmanın toplam varlıkları aynı defter değerine sahip olduğundan ve bu varlıkların kullanımında bir farklılık olmadığından, binanın değeri iki departman arasında eşit olarak paylaşılmalıdır. Daha sonra, departmanın defter değeri geri kazanılabilir tutarı ile karşılaştırılır, geri kazanılabilir tutar kullanım değerinden (iskonto edilmiş nakit akışları) ve satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değerinden yüksek olanıdır.

Varlıklar	Tahta oyuncak departmanı (PB)	Plastik oyuncak departmanı (PB)
Orijinal defter değeri	70.000	70.000
Binalar (şirket varlıkları)	10.000	10.000
Toplam defter değeri	80.000	80.000
Kullanım değeri	65.340	64.000
Satış maliyeti düşülmüş gerçeğe uygun değeri	68.000	70.000
Geri kazanılabilir tutar	68.000	70.000
Nakit yaratan birim için zarar	12.000	10.000

Zarar, nakit üreten birimin şerefiyesi varsa önce şerefiyeye dağıtılır. Kalan zarar tutarı, birimdeki her bir varlığın defter değerine oranlanarak nakit yaratan birimi oluşturan varlıklara dağıtılır.

Ahşap oyuncak departmanının şerefiyesi bulunmamaktadır. Bu nedenle, bu bölüm için değer düşüklüğü zararına ilişkin hesaplamalar aşağıdaki gibidir:

Varlıklar	Orijinal tutarlar (PB)	Dağıtılan zarar (PB)	Son tutar (PB)
Üretim hattı	55.000	$12.000 * 55.000 / 80.000$ = 8.250	46.750
Diğer maddi duran varlıklar	15.000	$12.000 * 15.000 / 80.000$ = 2.250	12.750
Binalar	10.000	$12.000 * 10.000 / 80.000$ = 1.500	8.500
Toplam	80.000	12.000	68.000

Plastik oyuncak departmanının şerefiyesi bulunmaktadır. Bu bölüm için hesaplamalar aşağıdaki gibidir:

Varlıklar	Orijinal tutarlar (PB)	Dağıtılan zarar (PB)	Son tutar (PB)
Üretim hattı	35.000		35.000
Diğer maddi duran varlıklar	15.000		15.000
Şerefiye	20.000	10.000	10.000
Binalar	10.000		10.000
Toplam	80.000	10.000	70.000

Finansal durum tablosu üzerindeki toplam etki aşağıdaki gibidir:

Varlıklar	Değer düşüklüğü testinden önceki tutar (PB)	Değer düşüklüğü testinden sonraki tutar (PB)
Üretim hattı	90.000	81.750
Diğer maddi duran varlıklar	30.000	27.750
Şerefiye	20.000	10.000
Binalar	20.000	18.500
Toplam	160.000	138.000

Kâr veya zarar tablosu, değer düşüklüğü zararından 22.000 PB etkilenir.